

صاحب امتیاز: انجمن علمی مهندسی شیمی

فهرست

۱	دنیای نانو فناوری
۴	نرم افزارهای مهندسی شیمی
۶	نکات اساسی مقاله نویسی برای دانشجویان
۹	معرفی گازی بد بو و حتی سنگین تراز هوا
۱۲	مهندسين صنایع گاز چکار میکنند؟!
۱۳	معرفی یار مهربان و همیشگی
۱۴	دنیای بزرگ و زیبای پتروشیمی
۱۶	تفاوت پالایشگاه و پتروشیمی

اعضا کنیم

سردبیر: مریم کمرزاده
مدیر مسئول: یکتا خراسانیان
تیم تحریریه: محدثه محمدی، یاسمن
سادات شاددل، حسین طالاری
گرافیک و طراح: عادله دولتخواه
شیروان

سخن سرد (دایم)

همه ما فقط حسرت بی پایان یک اتفاق
ساده ایم که جهان را بی جهت، یک جور
عجبی جدی گرفته ایم!
#سید علی-صالحی

باتشکر

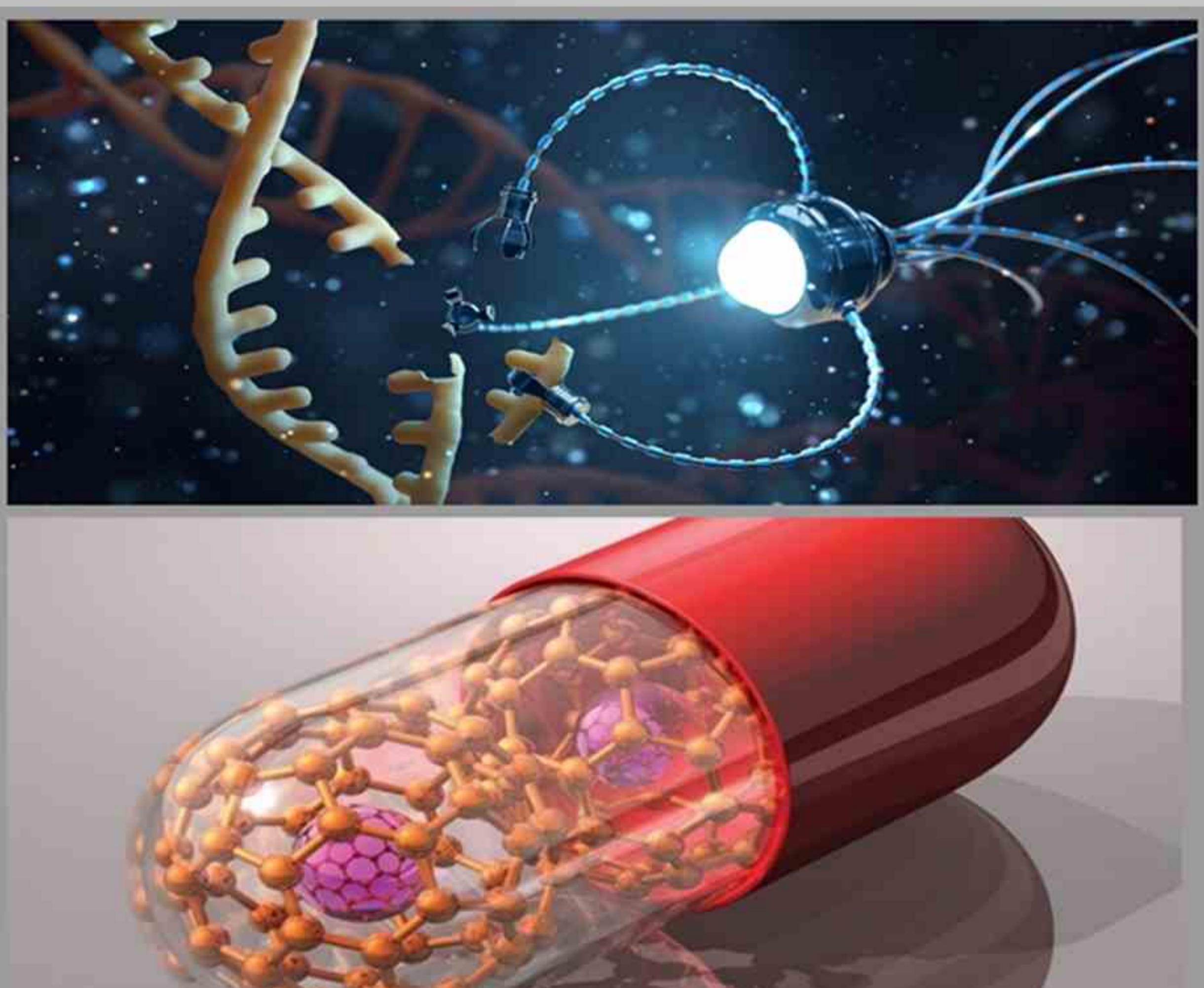
مریم کمرزاده

دبیای نانوفناوری

"سهم مهندسی شیمی در گسترش نانو"

در نشریه بهمن ماه در خصوص نانو و روش های تولید نانو مواد صحبت کردیم و اشاره درباره کاربردهای نانو موضوع قابل بحث این شماره از نشریه است.

کاربرد ها

الف-کاربرد نانو مواد در پزشکی و دارو رسانی

۱ دارو رسانی

می توان دارو ها در نانو کپسول قرار داد و به داخل سلول مورد نظر رساند .

۲ نانو حسگر های قابل کاشت در شبکیه چشم ها این ابزار های کوچک اطلاعات بینایی را جمع آوری می کند و تبدیل به پیام الکترونیکی برای انتقال به سیستم عصبی می کند.

۳ ترمیم استخوان با استفاده از نانو سرامیک استحکام و زیست سازگاری آنها باعث استفاده بهینه آنها می شود.

۴ پوشش های ضد میکروبی

این گونه پوشش ها میتوانند با کاهش پایداری و گسترش میکروب هایی از قبیل ویروس ها، باکتری ها و قارچ ها مراقبت های بهداشتی انجام دهند و از نانو ذرات نقره و دی اکسید تیتانیوم استفاده می شود.

ب-کاربرد نانو مواد در محیط زیست

۱ نانو حسگر های گازی

نشست گاز های مهلك یکی از خطرات روزمره صنعتی است و سیستم های هشداردهنده دیر موفق به شناسایی آنها می شوند حسگر ها نانویی می توانند مولکول های سمی را جذب کنند.

۲ نانو فیلتر ها

فیلتر های معمولی توانایی فیلتر کردن ذرات ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ نانومتر را دارند ولی فیلتر های نانویی توانایی جذب بین یک تا ۱۰۰ نانو متر را دارند.

۳ رنگ زدایی از آب آشامیدنی

ج-کاربرد نانو مواد در صنعت ساختمان

۱ نانو پوشش ها

مهمازین مزایای استفاده از نانو پوشش ها ایجاد عایق مناسب ، عدم نفوذ عوامل خوردگی به داخل این پوشش ها افزایش و مقاومت سایش و پوسیدگی است.

۲ نانو ضد آب کننده ها

جذب آب صدمات زیادی را به ساختمان های محافظت نشده وارد می کند که استفاده از این مواد خسارات وارد را به شدت کاهش می دهد.

۳ نانو شیشه ها

این مواد از دی اکسید تیتانیوم استفاده می شود که خاصیت خود تمیز شونده دارند و برای شیشه های محافظ در مقابل آتش از نانو ذرات رس استفاده می شود.

۴ نانو آسفالت

د- کاربرد نانو مواد در نساجی

- ۱ نانو ذرات نقره آنتی باکتریال پارچه
- ۲ نانو ذرات رس برای ضد حریق کردن پارچه
- ۳ نانو ذرات اکسید سیلیکون برای آب گریزی پارچه

ه- کاربرد نانو مواد در انرژی

- ۱ پیل سوختی
- ۲ سلول های خورشیدی
- ۳ مواد عایق
- ۴ ترمومکترونیک
- ۵ باطری ها و ابر خازن ها

و- کاربرد نانو مواد در کامپیوتر

- ۱ کامپیوتر کوانتمی
- ۲ ساخت ماشین های شبیه سازنده
- ۳ برخازن های الکترو شیمیایی
- ۴ RAM حافظه های داخلی

ی- کاربرد نانو مواد در صنعت حمل و نقل

- ۱ سبک سازی و استحکام بدن خودرو
- ۲ صنایع لاستیک

نتیجه گیری

اگر مقایسه ای بین کامپیوتر های هفتاد سال قبل و الان انجام دهیم شاید سخت باور می شد که کامپیوتر های اولیه بتوانند چنین پیشرفته شوند.

و بعد از آن مقایسه ای انجام دهیم، باور چنین متدهای رمز نگاری سخت است. RSA اگر به رمز نگاری های قبل از شاید الان در وضعیت هفتاد سال پیش نباشیم اما باور کامپیوتر های کوانتمی، ساختمان های هوشمند خود ترمیم شونده و یا ابزار خود ساخته و امثال آنها همچنان دشوار است. شاید سخت باشد که خلبان یک هواپیمای جنگنده خودش نیز هواپیمای رادار گریزش را نبیند چه رسد به رادار نیروی متخاصم. شاید هم سخت باشد که با نوشیدن یک لیوان شربت خنک قلب انسان جراحی شود یا مثلا در یک فضای پیما با زدن کلیدی، یک ابزار مورد نیاز فضانورد ساخته شود. این ادعا ها بعضا در بعد آزمایشگاهی جواب داده شده است. این تیپ مسائل و امثال آن ادعا شده است که با استفاده از فناوری نانو ممکن می شود. از آنجا که آجر بنای این فناوری اتم و مولکول می باشد، نقش شیمی در پیش بینی، تولید، نگهداری و استفاده و حتی بازار یابی این فناوری نقشی پر رنگ تر از بقیه رشته ها می باشد.

همانطور که ذکر شد با توجه به کاربرد زیادی که در بیشتر حوزه ها از نانو متریال ها وجود دارد و بر اساس مقایسه ای که بین روش های تولید انجام گرفت، در روش های مبتنی بر شیمی که در محیط تر انجام می شود تجهیزات کمتر و ساده تری نسبت به دیگر روش ها وجود داشت و در عرض معايیت نیز از قبیل سمی بودن و همچنان احتمال کلوخه شدن و به هم چسبیدن مواد نیز وجود دارد که می توان با تحقیق بر روی جدا کننده های مناسب این معايیت را بکاهيم و از مزایای آن بتوان به صورت بهينه استفاده نمود.

سوال این شماره از نشریه فرآیند:

همانطور که می دانیم با کوچکتر شدن ابعاد، خواص سطحی مواد شدیداً تغییر می کند. حال سوالی مطرح می شود که چرا فقط این موضوع محدود به نانو مقیاس شده است و چرا در مقیاس های پایین تر از نانو مثل پیکو و فمتو و ... ادامه نمی دهیم؟

منابع

- الف- مقدمه ای بر نانو تکنولوژی-دکتر سید احمد سادات نوری و مهندس مهدیه خدایاری-دانشگاه تهران
- ب- مقدمه ای بر نانو فناوری-چارلز پی. بول و فرانک جی . اونسز-ترجمه نیما تقی نیا- دانشگاه صنعتی شریف
- ج- آشنایی با نانو ذرات-عبدالرضا سیم چی-دانشگاه صنعتی شریف
- د- نانو تکنولوژی برای مهندسان- دکتر سعید اسعدی و مهندس هانیه پناهی-دانشگاه پیام نور و آزاد لاهیجان
- ۵- مهندسی نانو-مسلم محمدی سلیمانی و سولماز الهی ماهانی
- و- منابع متفرقه

یاسمن سادات شاددل

نرم‌افزارهای مهندسی شیمی

اصلًا چرا متلب؟!

متلب (MATLAB) یک زبان برنامه نویسی سطح بالای نسل چهارم و یک محیط تعاملی برای محاسبات عددی، تجسم و برنامه‌نویسی می‌باشد که از ترکیب دو واژه Matrix (ماتریس) و Laboratory (آزمایشگاه) ایجاد شده است این نام حاکی از رویکرد ماتریس محور برنامه است که در آن حتی اعداد منفرد نیز به صورت یک ماتریس با ابعاد 1×1 در نظر گرفته می‌شود.

نرم افزار متلب MATLAB توسط شرکت Math Works تولید شده است. این شرکت در سال ۱۹۸۴ در ایالت ماساچوست امریکا تأسیس شد. در سال ۱۹۷۰ Cleve Moler رئیس دانشکده نیومکزیکو نرم‌افزار متلب را بر پایه زبان فرترن نوشت. در سال ۱۹۸۳ این نرم‌افزار را بر پایه زبان برنامه نویسی C شکل دادند و پس از تأسیس شرکت گسترش آن سرعت گرفت. متلب توانایی کار با ماتریس‌ها، رسم انواع توابع و داده‌ها، پیاده‌سازی انواع الگوریتم‌ها، ایجاد رابط کاربری، ارتباط با برنامه‌های نوشته شده به زبان‌های دیگر از جمله JAVA، C++، C و فرترن و ایجاد مدل‌ها و برنامه‌های کاربردی را فراهم می‌کند. نرم افزار matlab دارای مجموعه گسترده‌ای از الگوریتم‌های محاسباتی اعم از توابع ابتدایی مانند سینوس، کسینوس تا توابع پیچیده‌ای مانند ماتریس معکوس، مقادیر ویژه ماتریس و تبدیل فوریه سریع می‌باشد. کار با نرم افزار متلب به خاطر داشتن محیط کاری آسان و وجود توابع از پیش تعیین شده آن راحت می‌باشد.

مزایای متلب چیه؟!

- راحتی در استفاده
- استقلال بستر نرم‌افزاری: متلب توسط بسیاری از سیستم‌های کامپیوترا مختلف پشتیبانی می‌شود. زبان متلب توسط سیستم‌عامل‌های لینوکس، ویندوز و مکینتاش پشتیبانی می‌شود.
- توابع از پیش تعریف شده

- رسم مستقل از دستگاه: برخلاف بسیاری از زبان‌های کامپیوتراً دیگر، متلب دستورات بسیاری را برای رسم و تصویربرداری دارد. این تصاویر و رسم‌ها می‌توانند روی هر وسیله خروجی گرافیکی که توسط کامپیوتر پشتیبانی می‌شود قابل نمایش است.

- واسط گرافیکی کاربر: متلب شامل ابزاری است که به برنامه‌نویس اجازه می‌دهد که به صورت تعاملی یک واسط گرافیکی کاربر را ایجاد نماید. با این قابلیت برنامه‌نویس می‌تواند برنامه‌های پیچیده تجزیه و تحلیل داده‌ها را طوری طراحی کند که کاربران بی‌تجربه نیز بتوانند به راحتی با برنامه تعامل داشته باشند.

- پردازش سیگنال و ارتباطات

- پردازش تصویر و ویدئو

- سیستم‌های کنترل

- تست و اندازه‌گیری

- مهندسی مالی

- محاسبات زیستی

- کار با ماتریس‌ها و آرایه‌ها

- رسم نمودارهای دوبعدی و سه‌بعدی و گرافیک

- شبیه سازی

- جبر خطی

- معادلات جبری
- توابع غیرخطی
- آمار
- آنالیز داده
- حساب دیفرانسیل و انتگرال و معادلات دیفرانسیل
- محاسبات عددی
- ادغام
- ابزار منحنی
- پردازش تصویر

با این‌همه مزايا معايب هم داره؟!

متلب دو عیب اساسی دارد. اول این‌که متلب یک زبان مفسری است و بنابراین سرعت اجرای آن نسبت به زبان‌های کامپایلری کمتر است. این مشکل را می‌تواند با به کارگیری درست ساختار برنامه در متلب و استفاده از کامپایلر متلب برای کامپایل برنامه نهایی قبل از توزیع برنامه حل نمود.

ایراد اساسی دوم هزینه است: یک کپی کامل از متلب پنج تا ده برابر از یک کامپایلر C یا فرترن گران‌تر است که به همین دلیل فرترن و C برای کسب و کار مقرنون به صرفه‌تر هستند.

کاربردش برای مهندسی شیمی چیه؟!

امروزه مهندسان شیمی نیز برای حل مسائل ریاضیاتی خود سراغ نرم افزار matlab می‌روند. در رشتۀ مهندسی شیمی، در بسیاری از زمینه‌ها نظیر مدل سازی راکتورها، مبدل‌ها و دیگر تجهیزات فرآیندی، مسائل مربوط به پدیده‌های انتقال (انتقال حرارت، جرم و مومنتوم)، مسائل ترمودینامیکی، مسائل سینتیکی، مدل سازی و بهینه سازی فرآیندها و... نیازمند استفاده از نرم افزار جامعی همچون متلب می‌باشد. لذا آموزش نرم افزار متلب و استفاده از آن برای دانشجویان مهندسی شیمی امری ضروریست.

محمدثّه محمدی

نکات اساسی مقاله نویسی برای دانشجویان

مقاله نویسی

با قواعد مقاله نویسی و ترتیب رعایت الگوها در نشریه پیشین آشنا شدیم. در این شماره از نشریه نگاهی جزئی تر به رعایت اصول مقاله نویسی خواهیم داشت و سپس به معرفی منابع معتبر جهت دریافت مقالات علمی می‌پردازیم.

همانطور که می‌دانیم اولین جز اصلی مقاله، عنوان است که معمولاً بین نیم تا یک و نیم خط است. در صفحه ای که عنوان مقاله نوشته می‌شود باید نام نویسنده یا نویسندگان مقاله نیز قید شود. همچنین باید مشخص شود که نویسندگان وابسته به چه سازمان یا دانشگاهی هستند. در نهایت مشخصات انتشار مقاله که شامل: عنوان ناشر، مجله و تاریخ انتشار می‌شود. متن اصلی مقاله شامل بند‌های زیر است:

مقدمه

روش‌ها

نتایج و بحث‌ها

جمع‌بندی

تشکر و قدردانی

منابع

به صورت کلی با تمام اصول و استانداردهای مقاله نویسی آشنا شدیم. اما یک مقاله خوب علاوه بر رعایت قواعد به محتوای شایسته نیز احتیاج دارد. دانشجو یا هر شخص دیگر باید بر موضوع مورد نظرش آگاهی داشته باشد و بخشی از این آگاهی و اطلاعات با خواندن مقاله و رفرنس‌های علمی مرتبط بدست می‌آید. اما چطور به این مقاله‌های علمی دسترسی پیدا کنیم و چگونه از سطح کیفیت و اعتبار آن‌ها اطلاع یابیم؟ پاسخ این دو سوال همراه با پیشنهاد‌های دیگر در ادامه گفته می‌شود.

مقالات در هر زمینه‌ای (پزشکی، مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی و...) ممکن است در انتشارات عمومی معتبر لاتین چاپ شوند. در صورتی که نماد یا اسمی این انتشارات عمومی در مقاله باشد، آن مقاله دارای کیفیت و اعتبار علمی خوبی است:

Springer

Elsevier

Wiley

Taylor And Francis

انتشارات تخصصی معتبر لاتین:

Science
AAAS

nature
International journal of science

Science
nature

این دو انتشارات دارای مقالات علمی بسیار با کیفیت هستند که می‌توان با اطمینان کامل آن‌ها را به عنوان رفرنس قرار داد.

هر کدام از انتشارات زیر در یک زمینه مشخص علمی فعالیت می‌کنند:

AIP انجمان فیزیک امریکا

IEEE مختص مهندسی مکانیک و برق

Royal Society Of Chemistry

ACS انجمن شیمی امریکا

در بالا اسامی نشریاتی که کاربردی و پر اهمیت بودند ذکر شد. داوطلبان می‌توانند با توجه به حوزه و زمینه تحقیقاتی به هر کدام از این نشریات و مجلات معتبر رجوع کرده و از منابع و مقالات با کیفیت آن استفاده کنند.

در لیست زیر چند سایت کارآمد ایرانی نیز برای دستیابی به مقالات فارسی معرفی شده است:

SID پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

اولین و معروف‌ترین سایت برای دسترسی به مقالات مراکز علمی معتبر ایرانی

irandoc جست و جوی پایان نامه‌ها ارشد و دکتری

Elmnet گوگل علمی ایرانی

کلیه اسناد علمی معتبر فارسی را جست و جو می‌کند.

AIP
American Institute of Physics

IEEE
Advancing Technology for Humanity

ROYAL SOCIETY OF CHEMISTRY

ACS
Chemistry for Life

با وجود منابع فارسی بهتر است جست و جو‌ها را در سایت‌های خارجی انجام دهید و مقالات را به زبان انگلیسی بخوانید. زیرا اگر می‌خواهید مقاله شما در بهترین و معتبر ترین مجلات علمی دنیا چاپ شود، ابتدا باید زبان تخصصی را فرا بگیرید.

برخی از سایت‌های مناسب لاتین برای جست و جو :

Google scholar مناسب برای سرج علمی

رایگان و در دسترس است اما تنوع کمتری نسبت به دیگر سایت‌ها دارد.

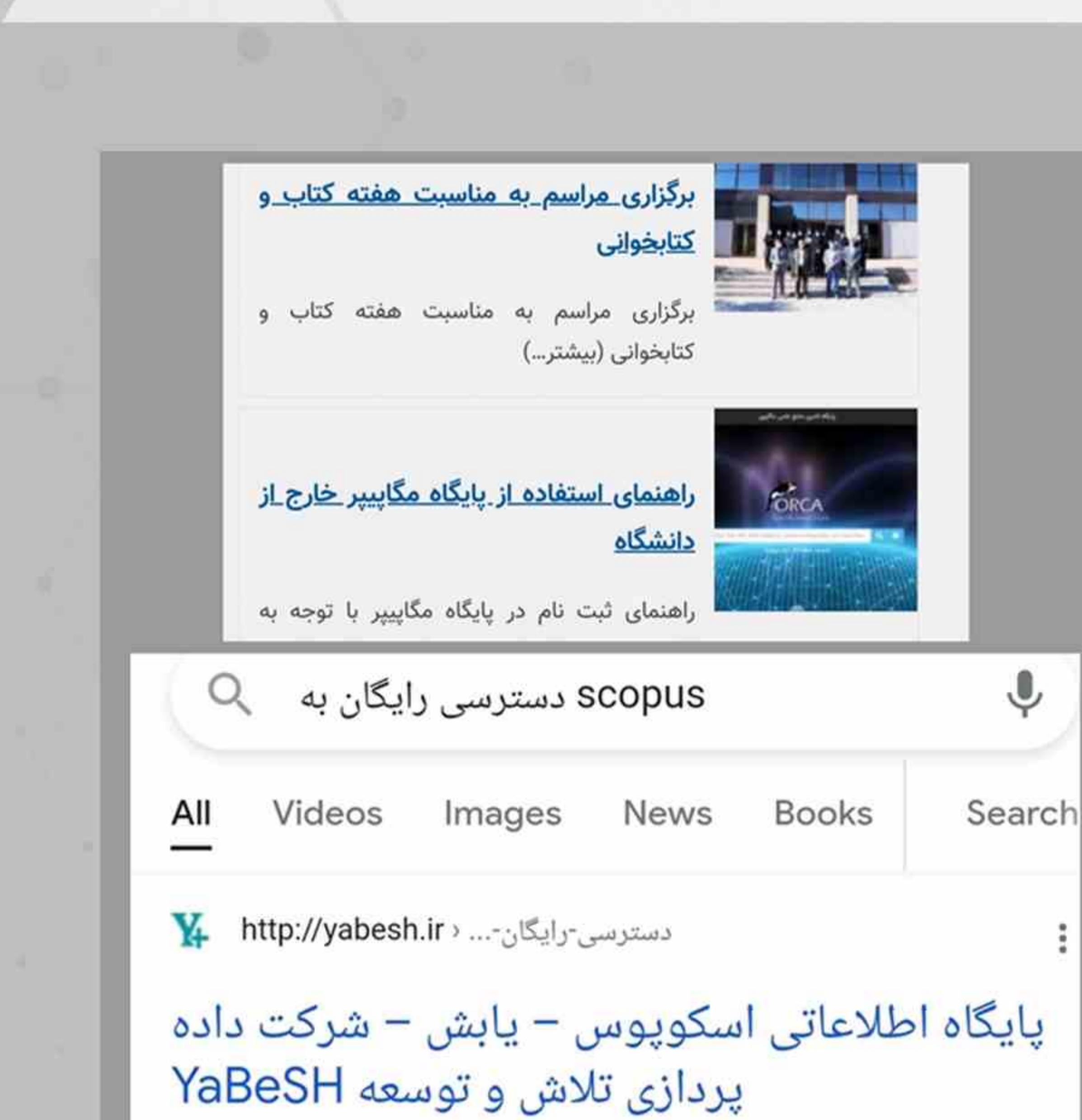
Web Of Science

Scopus

Clarivate
Web of Science™

Google Scholar
Articles Case law
Stand on the shoulders of giants

Scopus®

این دو سایت رایگان نیستند و برای ثبت نام و ساختن حساب کاربری احتیاج به خرید اشتراک دارند اما با مراجعه به سایت دانشگاه حکیم سبزواری (قسمت حوزه پژوهشی - کتابخانه مرکزی) می توانید از نحوه ثبت نام و دسترسی به اطلاعات این سایت ها مطلع شوید. همچنین می توان با جست و جوی عبارت Web of science\ scopus و عضویت در سایت یابش به سایت های لاتین دسترسی پیدا کنید.

لازم به ذکر است سایت و پایگاه های ایرانی و لاتین معرفی شده ناشر نیستند و فقط در بین ناشر های مختلف مقالاتی را با عنوان خواسته شده از جانب شما پیدا می کنند.

امیدوارم این مطالب تا حدودی شما را با پروشه مقاله نویسی و جست و جوی منابع معتبر آشنا کرده باشد. در نهایت در عصر تکنولوژی امروزه خود ما نیز باید بتوانیم یک جست و جو گر خوب باشیم. به این خاطر که با وجود گستردگی اینترنت هزاران روش برای پیدا کردن مطالب علمی وجود دارد.

منابع

خلاصه بخشی از گفته های جناب دکتر زیرک

یاسمن سادات شاددل

معرفی گازی بدبو و حتے سنگین تر از هوا

معرفی گاز کلر

کُلر عنصر شیمیایی با عدد اتمی ۱۷ و نماد Cl است. کلر در فرم عنصری خود (Cl₂) تحت شرایط استاندارد، کلرید، اکسید کننده قوی است که برای سفید سازی پارچه ها و به عنوان ضد عفونی کننده رایج در استخرهای شنا برای تمیزی و بهداشت آنها مورد استفاده قرار می گیرد. کلر دو و نیم مرتبه از هوا سنگین تر، دارای بوی بسیار بد و خفه کننده و بسیار سمی است. کلر به عنوان بخشی از نمکهای طعام و ترکیبات دیگر به مقدار زیادی در طبیعت و لزوماً در بیشتر جانداران وجود دارد. گاهی در اتمسفر فوقانی ترکیبات کلرداری مانند کلروفلوروکربن وجود دارند که در تخریب لایه اوزون موثرند. گاز کلر از جمله گازهای بسیار پر کاربرد در صنعت می باشد و یک واسطه شیمیایی بسیار مهم برای بسیاری از فرایندها در صنایع شیمیایی است. که به دلیل خاصیت اکسید کننده کی بالا و قدرت سفید کننده کی زیاد در صنایع مختلف از جمله سفید کردن خمیر کاغذ سازی و همچنین در نساجی و داروسازی مورد استفاده قرار می گیرد.

این گاز عامل اکسنده قوی است و بوی بسیار تند و زننده ای دارد که می تواند تأثیر مخربی بر روی ریه ها داشته باشد و استفاده از آن تنها با تجهیزات استاندارد باید صورت گیرد. گاز کلر پانزدهمین عنصر فراوان در پوسته زمین، فقط در حالت ترکیبی، عمدتاً در نمک معمولی وجود دارد.

کلر یکی از مهم ترین ترکیبات برای زندگی بشر محسوب می شود. حدود ۲۵ درصد از خون انسان از کلر و سدیم تشکیل شده است.

خواص فیزیکی و شیمیایی گاز کلر

گاز کلر در دمای اتاق به رنگ زرد مایل به سبز می باشد. کلر غیر قابل احتراق است اما از احتراق پشتیبانی می کند. این عنصر، بسیار واکنش پذیر است.

نقطه جوش آن در حدود $34^{\circ}C$ - است اما در دمای اتاق تحت فشار بالای اتمسفر می تواند مایع شود. و حلالیت آن در آب $64^{\circ}C$ در 100 آب است.

این گاز 2.5 برابر از هوا سنگین تر بوده است و خاصیت اکسید کننده کی بسیار بالایی دارد. کلر تقریباً با همه عناصر تشکیل ترکیب می دهد و ترکیبات کلریدها را می سازد. گاز کلر با بیشتر ترکیبات آلی واکنش می دهد.

تاریخچه پیدایش کلر

از دوران باستان رایج ترین ترکیب کلر، کلرید سدیم شناخته شده بود. باستان شناسان بر اساس شواهدی کشف کردند که در 3000 سال قبل از میلاد از نمک سنگ و در اوایل 6000 سال قبل از میلاد از آب نمک استفاده می کردند.

گاز کلر خالص اولین بار در سال 1774 توسط یک شیمیدان سوئدی به نام کارل شیله کشف شد. کلر که از واژه یونانی XApoc گرفته شده است و به معنی قهوه ای می باشد. کارل شیله در ابتدا تصورش بر این بود که کلر حاوی اکسیژن است، اما تصور او اشتباه بود. در سال 1810 هامفری دیوی، نام کار را برای این ماده انتخاب کرد.

ایزوتوپ های کلر

دو ایزوتوپ پایدار اصلی برای کار با جرم 35 و 37 وجود دارد این تنها دو ایزوتوپ طبیعی آن است که به نسبت های به ترتیب $1:3$

یافت شده است. با 35 کلر 76% کلر طبیعی و 37 کلر 24% باقیمانده را تشکیل می دهد. هر دو در فرآیندهای سوزاندن

اکسیژن و سیلیکون در ستاره ها سنتز می شوند. کلر دارای ۹ ایزوتوپ با عدد جرمی بین ۳۲ و ۴۰ می باشد. از میان این ایزوتوپ ها تنها سه عدد از این ایزوتوپ ها به صورت طبیعی یافت می شوند. کلر پایدار ۳۵، کلر ۳۷، کلر رادیواکتیو ۳۶ است.

کاربردهای کلر

کلر عنصر شیمیایی مهمی در تصفیه آب، میکروب کش، آفت کش، مواد گندزدا در سفیدکننده و نیز در گاز خردل به شمار می رود. همچنین کلر در ساخت طیف وسیعی از اقلام روزمره کاربرد دارد.

برای از بین بردن باکتری و سایر میکروبها موجود در ذخائر آب آشامیدنی بکار می رود. امروزه حتی به ذخائر کوچک آب همواره کلر افزوده می گردد. در تولید محصولات کاغذی، مواد ضد عفونی کننده، رنگدانه ها، مواد غذائی، حشره کشها، رنگها، فراورده های نفتی، پلاستیک، دارو، منسوجات، حاللهای و محصولات مصرفی بسیار زیاد دیگری کاربرد دارد.

در ترکیبات آلی در صورتیکه کلر جایگزین هیدروژن شود «لاستیک مصنوعی» اغلب باعث ایجاد خصوصیات مورد نیاز در این ترکیبات می گردد لذا در ترکیب آلی از این عنصر به عنوان عامل اکسیدکننده و جانشین، به طور گسترده استفاده می گردد.

سایر موارد کاربرد کلر در تولید هیدروکلریک اسید، کلراتها، کلروفرم، تتراکلرید کربن و در استخراج برم می باشد.

خرید و فروش گاز کلر

با توجه به انواع تجاری و خلوص و قیمت های متفاوت کار حتما قبل از خرید و فروش کلر chlorine در مورد میزان هزینه و کیفیت و خلوص کلری که می خواهید بخرید اطمینان حاصل کنید. کلر در حالت گازی معمولا در سیلندرهای با حجم مشخص عرضه می شود. برای مثال خلوص و کیفیت کاری که جهت شست و شوی سطوح استفاده می شود کمتر از کاربرد کلری که در آنالیز کمی و کیفی مصرف می شود است.

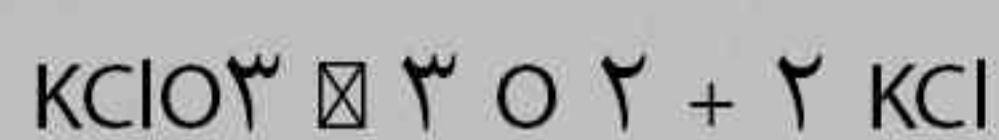
جهت اطمینان از اصالت آن ضروری است. حتما در هنگام خرید کلر به برچسب های روی بسته بندی تاریخ انقضا سوایق و دانش فنی فروشنده و... توجه نمایید.

اثرات گاز کلر بر روی انسان و خطرات آن

کلر موجب تحریک دستگاه تنفسی شده و در حالت گازی باعث تورم غشای مخاطی و در حالت مایع موجب سوختگی پوست می شود. مقدار ۳,۵ ppm آن لازم است تا به عنوان بویی متمایز شناخته شود و مقدار ۱۰۰۰ ppm آن کشنده است. به همین علت در طول جنگ جهانی اول کلر یکی از گازهایی بود که به عنوان گاز جنگی مورد استفاده قرار گرفت. مواجهه با این گاز نباید از ۰,۵ ppm فراتر رود.

مواجهه شدید با مقدار زیاد کلر غلیظ (اما نه مقدار کشنده) می تواند باعث آب آوردن ریه که وضعیتی بسیار ناگوار است گردد. تماس دائم با مقادیر کم آن ریه ها را ضعیف کرده و آسیب پذیری ریه ها را در برابر بیماری های دیگر افزایش می دهد. در صورت مخلوط شدن مواد سفیدکننده با آمونیاک، اوره و سایر محصولات شوینده، احتمال تولید گازهای سمی وجود دارد. این گازها حاوی مخلوطی از گاز کلر و نیتروژن تری کلرید هستند؛ بنابراین باید از تماس با چنین ترکیبی اجتناب

در صورت مخلوط شدن مواد سفیدکننده با آمونیاک، اوره و سایر محصولات شوینده، احتمال تولید گازهای سمی وجود دارد. این گازها حاوی مخلوطی از گاز کلر و نیتروژن تری کلرید هستند؛ بنابراین باید از تماس با چنین ترکیبی اجتناب کرد؛ برای مثال با ترکیب پودر پتاسیم کلرات با روغن ترمز باعث می‌شود که پس از چند ثانیه آتش بگیرد و به معادله زیر اکسایش یابد:

حسین طالاری

مهندسین صنایع گازچکار میکنند؟!

مهندسين گاز در طيف وسعي از زمينه هاي مربوط به استخراج و بازيابي گاز و نصب و نگهداري شبکه هاي آن از منابع به مصرف كنندگان، کار می کنند. فعالیت مهندسين گاز که در قالب طرح اكتشاف، ساخت و نگهداري پيانه ها، تجهيزات و امکانات مورد استفاده برای استخراج و ذخیره سازی گاز است. آنها از فن آوري هاي کامپيوتری (CAD) به عنوان ابزار استاندارد برای طراحی سکوهای امن تر و کارآمد تر استفاده می کنند.

مهندسين فعال در زمينه انتقال و توزيع گاز در بسياری از فعالیت هاي مختلف، که شامل طراحی، ساخت و نگهداري خطوط لوله است فعالیت می کنند. آنها همچنین سایتها و روشها توسعه جديده را طراحی می کنند . مهندسينی که بخش شبکه را گسترش می دهند، ممکن است توسط مدل هاي کامپيوتری ساخت بخشهاي جديده را آغاز کنند .

متخصصان توزيع گاز هم مسئول کنترل جريان گاز هستند و هم مسئول نصب کردن خطوط لوله جديده و جايگزين کردن آنها با خطوط لوله فعلی هستند . چند نفر از مهندسان گاز در اتاق کنترل مستقر می شوند و جريان گاز و فشار واردہ از طريق کامپيوترها نظارت می کند .

مهندسان با بررسی سیستم هاي کمپرسور و شيرها يكه جريان گاز را تنظيم می کنند به کنترل سیستمها نيز می پردازنند. مهندسان هرجا که لازم باشد نصب تجهيزات جديده مانند بويلرها يا سیستم هاي حرارتی را برنامه ریزی و طرح ریزی می کنند .

دانشمنون برای چه کاريه؟!

دانش تبدیل گاز طبیعی به گاز قابل مصرف (شامل عملیات استخراج، پالایش، انتقال و

چه موقعیت های شغلی اي دارن؟!

- طراحی واحدهای نمزدایی گاز
- طراحی واحدهای شیرین سازی گاز
- طراحی خطوط انتقال گاز
- طراحی ايستگاههای تقویت فشار گاز
- ارزیابی فنی و اقتصادی واحدهای مختلف گازی
- آشنایی کامل با عملیات فرآوری و انتقال گاز

نتیجه گیری بازار کار؟!

در مجموع بازار کاري که در بالا متناسب با توانمنديهاي اين گرایيش از مهندسي شيمي تعریف شده، بسیار محدود هست و يکی از دلایل علاقه پایین داوطلبان مهندسي شيمي به این گرایيش نیز همین مورد است و محدودیت حوزه تخصصی و از طرفی نبود سازمانهای متعدد در عرصه اهداف تولیدی و فرآوری گاز باعث می شود تا این گرایيش اقبال چندانی بین داوطلبان نداشته باشد و در نهايیت جزء انتخابها قرار نگيرد و يا اگر جزء انتخابهاست در آخرین انتخابها و اولويتهای پایانی طبقه بندی می شود. ظرفیت پذیرش بسیار پایین آن نیز دلیل دیگریست بر این که این گرایيش طرفدار زیادی ندارد اما فارغ التحصیلان این رشته مناسب ترین نیروی انسانی برای رفع نیاز واحدهای فرآوری گاز می باشند.

محدثه محمدی

معرفی ادب ربان و همیشگی

کیمیاگر، دریایی است از حقایق زندگی و به عظمت کوهی در اندیشه مخاطب را به دالان‌های آشنایی با جهان هستی میکشاند. در این کتاب آقای پائولو کوئیلو به زبانی راسخ و در اندازه فهم خواننده نشانه‌هایی از شناخت‌های آدمیزاد نسبت به جهان هستی گمارده و سعی دارد به مخاطب حضور موثرش را در یکایک وقایع زندگی آگاه سازد.

این کتاب شخصیت محور است و در زمرة کتاب‌های افسانه‌ایی قرار میگیرد اما نقطه تمایز این کتاب القای اصل مطلب در پوشش داستان است. شخصیت اصلی داستان چوپان است و به کار خود علاقه دارد اما با دو خوابی که در طول چرای گوسفندان میبیند، روزنہ‌ایی او را بدنیال یافتن گنجی در اعماق اهرام مصر فرا میخواند و او تصمیم بر سفر بسمت ماجراهای خود میگیرد. در میان جستجوی افسانه شخصی خود درگیر اتفاقات و رویدادهایی میشود که هر کدام معنایی از جهان هستی را به او میفهماند. در این میان درگیر هر احساسی میشود از طعم تلخ دزدی تا شیرینی عشق.

دنیای پیرامون خود را با این کتاب بررسی کنید و ارتباط میان هر اتفاقی را در زندگی برای خود روشن سازید، چرا که مسیر زندگی مهم‌تر از مقصد است. برای رسیدن به هدف‌های غایی نیاز به فرسنگ‌ها راه نیست؛ کافی است خوب خود را بشناسید و آینه خود شوید، زیرا همه نشانه‌های جهان هستی در وجود خودمان است.

کیمیاگری تبدیل مس به طلا نیست؛ بلکه تبدیل غم به شادی، جهل به آگاهی و نفرت به عشق است پس همه ما میتوانیم با کلام زیبا کیمیاگر باشیم.....

یوسف ریوندی

دنیای بزرگ وزیری پتروشیمی

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

پالایشگاه امام خمینی (ره) شازند (پالایشگاه اراک) یکی از شرکتهای فرعی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران می‌باشد که به عنوان بزرگترین پالایشگاه تک واحدی ایران در سال ۱۳۷۲ با ظرفیت اسمی ۱۵۰ هزار بشکه در روز راهاندازی گردید. پس از مدتی با تلاش و کوشش نیروهای متعدد و متخصص ظرفیت تولید پالایشگاه به ۱۷۰ هزار بشکه در روز رسید.

تغییر الگوی مصرف محصولات نفتی کشور از محصولات میان تقطیر به بنزین و همچنین ارتقاء کیفیت محصولات تولیدی مطابق با الزامات زیست محیطی و استانداردهای بین‌المللی، مسئولان را بر آن داشت که طرح افزایش ظرفیت و بهبود کیفیت فرآورده‌های پالایشگاه امام خمینی (ره) شازند را تصویب و ابلاغ نمایند.

با اجرای طرح واحد دو (فاز ۲)، ظرفیت تولید پالایشگاه از ۱۷۰ هزار بشکه در روز به ۲۵۳ هزار بشکه در روز افزایش یافته. همچنین تولید بنزین به میزان ۱۲ میلیون لیتر در روز در ازاء کاهش تولید نفت کوره افزایش یافته است. در حالیکه خوراک پالایشگاه از ۱۰۰ درصد نفت خام شیرین و سبک به مخلوط ۵۵ درصد سبک و ۴۵ درصد نفت خام سنگین تغییر یافته است.

به علاوه در هنگام اجرای پروژه ساخت فاز ۲ به جز احداث واحدهای جدید، بازطراحی فاز یک نیز مانند طراحی فاز دو، هردو به گونه‌ای انجام شدند که درازای کاهش تولید فرآورده‌های نفتی کم ارزش مانند نفت کوره (مازوت) و وکیوم باتوم، تولید محصولات بالارزش مانند بنزین، پروپیلن و الپی‌جی افزایش یابد. همچنین با بهره‌برداری از طرح ۹۰ هزارتنی تولید کک سوزنی که اکنون در حال اجرا می‌باشد، به جز تأمین نیاز صنایع فولاد ایران به الکترود گرافیتی، تولید مازوت نیز در این پالایشگاه به صفر خواهد رسید.

محصولات

- نفت کوره	- نفت سفید	- گازوئیل	- بنزین
- پروپیلن	- سوخت کشتی	- سوخت جت	- الپی‌جی

- نرمال هگزان	- کک سوزنی	- گوگرد	- نفتا
- هیدروژن	- حلال ۴۰۲	- ایزوپنتان	- نرمال پنتان
Lub-Cut -	- وکیوم باتوم	- بوتان	- نیتروژن
		CSO -	ISO-Recycle -

ویژگی های پالایشگاه امام خمینی

- پالایشگاه اراک تنها پالایشگاه تولید سوخت کشتیرانی در کشور ایران است، که سالانه ۱۷۵ میلیون لیتر سوخت کم سولفور کشتیرانی تولید می‌کند. این شرکت دو سامانه کامل سوخترسانی شامل ۲۰ مخزن، تأسیسات مربوطه و چند شناور در بندر عباس و قشم دارد که عملیات سوختگیری و ذخیره سوخت کشتیرانی را به آسانی انجام می‌دهند.
- این پالایشگاه نخستین پالایشگاهی است که کار مطالعه و عملیات اجرای آن، پس از انقلاب ۱۳۵۷ و در نخستین سال پس از جنگ تحمیلی آغاز شد. این پالایشگاه به همراه پالایشگاه آبادان، کماکان به صورت دولتی اداره می‌شوند و مالکیت آنان در اختیار شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران می‌باشد.
- این پالایشگاه همواره به عنوان مدرن‌ترین و به روزترین پالایشگاه نفت ایران شناخته می‌شود که در سال ۱۳۹۹ با وجود افت تولید ناشی از تعمیرات اساسی چند ماهه، موفق به کسب حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان سود خالص شده است و با این اوصاف به سودآورترین پالایشگاه نفت ایران و یکی از سودآورترین شرکت‌های ایران تبدیل گشته است.
- محصولات پالایشگاه با مشخصات و کیفیت استانداردهای ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵ اروپا به بازار عرضه می‌شوند.

محدثه محمدی

تفاوت پالایشگاه و پتروشیمی

برای دانستن این موضوع باید کمی با آن ها آشنا شویم و ببینیم این دو بخش چه تفاوتی با هم دارند

پالایشگاه چیست؟

پالایشگاه بخشی صنعتی است که در آن نفت خام جداسازی و تصفیه شده و به محصولاتی مانند نفتا، بنزین، نفت سفید، روغن های سوخت و... تبدیل می شود. یک پالایشگاه از بخش های مختلفی تشکیل شده که این بخش ها به وسیله لوله کشی های بسیار به هم متصل و مرتبط هستند. هدف از پالایش نفت، این است که فراورده های نفتی که پاسخگوی نیاز کمی و کیفی بازار هستند، تولید شوند. برای این کار تعدادی روش های فیزیکی و شیمیایی برای جداسازی استفاده می شود.

پالایشگاه ها را می توان به سه دسته کلی تقسیم کرد:

- **ساده:** در این نوع، انواع سوخت ها مانند گاز مایع، بنزین، نفت سفید، گازوئیل و غیره تولید می شود.
- **روغن ساز:** نام دیگر آن پالایشگاه کامل است که در آن علاوه بر سوخت ها، روان کننده ها، پارافین و قیر نیز تولید می شود.
- **پالایشگاه های پتروشیمیایی:** که در کنار مواد سوختی، مواد اولیه پتروشیمی مانند اتیلن، پروپیلن، بوتن، بوتادین و انواع ترکیبات آروماتیک با روش کراکینگ با بخار و رفرمینگ تولید می شود.

نفت خام پس از گرم شدن در یک کوره، وارد برج تقطیر می شود و در آنجا به گازها، بنزین سبک، نفتا، کروزن و... تبدیل می شود. سپس به ستون خلا می رود، که در بالای آن گازوئیل خلا و از پایین آن باقیمانده خلا به دست می آید. باقیمانده خلا به واحد ککینگ فرستاده می شود که در آنجا بر اثر کراکینگ حرارتی ترکیباتی مانند بنزین، گازوئیل، کک و... تولید می شود. گازوئیل های واحد تقطیر خلا و ککینگ به عنوان خوراک واحدهای کراکینگ کاتالیزوری و هیدروکراکینگ استفاده می شوند.

پتروشیمی چیست؟

پتروشیمی به صنایعی گفته می شود که در آن هیدروکربن های موجود در نفت خام یا گاز طبیعی، در اثر فرآورش به محصولات جدیدی تبدیل می شوند. به موادی که از تصفیه و واکنش های مواد نفتی به دست می آید نیز مواد پتروشیمی گفته می شود. برخی از ترکیبات پتروشیمی ساخته شده از نفت نیز از سایر سوخت های فسیلی مانند ذغال سنگ یا گاز طبیعی یا منابع تجدید پذیر مانند ذرت، میوه خرما یا نیشکر به دست می آید. مواد پتروشیمی در بسیاری از صنایع مانند تولید پلاستیک، نایلون، لوازم الکترونیکی، کودهای شیمیایی، حلال ها و بسیاری موارد دیگر کاربرد دارند. دو بخش مهم پتروشیمی ها شامل الفین ها و ترکیبات آروماتیک است. برای خرید محصولات پتروشیمی باید اقدام به خرید حواله پتروشیمی کرده و سپس با کمک آن به طور مستقیم و عمده از خود پتروشیمی به صورت عمده خرید کرد.

واحد های پتروشیمی به پنج دسته کلی تقسیم بندی می شوند:

■ مواد پایه و شیمیایی: بیکربنات سدیم، پروپیلن، سود، آمونیاک، اسید سولفوریک

■ خوراک و سوخت: مانند اتان، پروپان، گاز مایع، هیدروژن، بنزین پیرولیز

■ پلیمری: پلی پروپیلن، پلی کربنات، لاستیک مصنوعی، اپوکسی رزین مایع و جامد، لاستیک مصنوعی

■ آروماتیک ها: اتیل بنزن، اورتوزایلن، تولوئن، استایرن، بنزن.

■ کودهای شیمیایی: اوره، دی آمونیوم فسفات، سولفات آمونیوم، نیترات آمونیوم

اکنون که با پتروشیمی و پالایشگاه و تعاریف آن ها آشنا شدیم می توانیم تفاوت این دو را متوجه شویم. پالایشگاه محلی است که در آن نفت خام تحت فرآیندهای مختلف قرار گرفته و به مواد مفیدتری مانند نفت سفید، نفتا، روغن های سوختی و... تبدیل می شوند. به طور کل پالایشگاه مجموعه ای است که از ماشین آلات و تجهیزات برای تولید محصولات تصفیه شده بکار می رود. پتروشیمی محلی است که در آن هیدروکربن های موجود در نفت و گاز تحت فرآورش به محصولات جدید تبدیل می شوند و هر ترکیب که از نفت یا گاز طبیعی به دست آید را گویند. از دیگر موارد تفاوت پالایشگاه و پتروشیمی می توان به ماده اولیه آن ها اشاره کرد. در پالایشگاه ماده ورودی نفت خام است در حالیکه خوراک پتروشیمی نفت تصفیه شده و گاز است. بنابراین می توان پتروشیمی را زیرمجموعه ای پالایشگاه دانست.

زهرا احمدی